

Ee vun den zentralen Aspekter vun der LOLF ass d'permanent Evaluatioun vun de Politiken, déi de Stat respektiv den öffentleche Secteur insgesamt ëmsetzen. Ouni eng systematesch, dat heescht eng permanent, concomitant Evaluatioun vun eiser Politik ass et quasi net méiglech, eng Ausso ze maachen iwwert d'Effizienz an d'Effikassitéit vun eise politeschen a budgetären Handelen.

Wéi mer wëssen, huet de Stat an der Zukunft enorm finanziell Laaschten ze droen. Da muss eisen alleréischten Objektiv natierlech dee sinn, fir méiglechst effikass mat deene Moyenen ëmzegoen, déi mer zur Verfügung hunn. A fir ze wëssen, ob een effikass schafft, ob ee seng Suen optimal ausgëtt, ob d'Ziler, wou ee sech an der Politik gesat huet, mam minimalen Opwand erreecht ginn, muss ee seng Politik kontinuéierlech a permanent evaluéieren. Dat ass eng Haaptsuerg vun der franséischer LOLF.

Wat déi franséisch LOLF an ähnlech Modeller aus anere Länner eis léieren, ass, dass mer sollen ufänken, eis Politik insgesamt méi systematesch ze hannerfroen an ze iwwerpräiwen, ze evaluéieren also, fir op Dauer eis finanziell Ressourcë besser anzesetzen. Dozou gehéiert natierlech och, dass ee seng politesch Objektivt kloeer formuliert a wa méiglech och quantifizéiert a sech déi néideg Indicateure gëtt, fir ze iwwerpräiwen, ob déi gesaten Ziler erreecht goufen a mat wat fir engem Opwand.

Déi Instrumenter muss ee sech natierlech an enger éischter Phas ginn. Dat ass opwändeg a komplizéiert, mä noutwendeg, wann een d'Statsfinanzen an Zukunft wëllt am Équilibre halen, ouni un d'Leeschungen an un d'Missioun vum Stat schneiden ze goen.

Domat gëtt de Budget also net méi an enger Logik vu Moyenen opgestallt, mä an enger Logik vu Resultater. Wann ech hei vu LOLF a vun der Moderniséierung vun eiser Budgetsarchitektur a Budgetsprozedur schwätzen, a mir eis domat méi Transparenz, méi Demokratie, méi Evaluatioun fir méi Effikassitéit am Statsbudget wëlle ginn, bedeit dat och, dass mir als Volleksvertreieder eis eng aner Manier ginn, fir eis mam Statsbudget ze beschäftegen. Mir hunn do als Chamber eng Responsabilitéit, déi mer jo och wëllen huelen, a wou eise President vun der Finanzkommissioun Michel Wolter och amgang ass, éischt Akzenter ze setzen, déi an déi richteg Richtung ginn an déi mer all, alleguer voll ënnerstëtzen.

Et geet einfach net méi duer, dass mer als Chamber Mëtt Oktober gespaant erwaarden, wéi de Budget soll ausgesinn, en dann analyséieren. Mir loosse eis déi üblech Avisé ginn, debattéieren am Dezember monter driwwer, an da gëtt dat Ganz in globo gestëmmt, an esou wéi de Budget am Oktober hei zur Dier erakomm ass, gëtt en och am Dezember hei erëm erausgedroen a gestëmmt, sou wéi mäi Kolleg Alex Bodry dat elo grad och scho gesot huet. An och wa mer säit deem Joer regelméisseg all Mount iwwert de Stand vun den Zuelen informéiert ginn, sou geet et hei ëm vill méi.

Bei enger Politik vun Objektivt, vu Qualitéitsziler, do muss d'Chamber mat ageschalt sinn a permanent validéieren, a wat fir eng Richtung et geet. A méi schlechten Zäite kënne mir eis net drop verloossen, wat mer iergendwann als Resultat zerwéiert kréien, an dann ass et eben esou. Wann dat och bis elo ëmmer gutt gaangen ass, ass dat keng Garantie fir d'Zukunft; an déi Garantie hätte mir als LSAP an Zukunft gär.

Här President, opgrond vum neie Chambersreglement iwwert d'Propositions de loi ass am Ufank vun dëser Legislaturperiod am Oktober meng Proposition de loi vum 18. März 2009 erëm vun der respektiver Lëscht, oder, wéi mer hei am Haus soen, vum Rôle geholl ginn. Haut wëll ech de Redépôt vun dëser Proposition de loi maachen, woubäi ech e puer Mises à jour mat agebaut hunn.

Am Exposé des motifs vun der Proposition de loi hat an hunn ech eng impressionnant Lëscht vun Organisatiounen an Institutionen, nationaler an internationaler, opgefouert, déi sech och fir eng Reform vun eise budgetäre Kader ausgeschwat hunn.

Net méi spéit wéi de leschten 23. September 2009 huet eng Institution, an dat ass an deem Kontext keng där mannster eng, bien au contraire, huet also eis Cour des Comptes an hirem Konterapport fir 2008 de Sujet opgegraff an eng ganz nei Rei Recommandatiounen formuliert, déi sech wäitgehend mat deem iwwerschniden, wat ech schonn am März a menger Proposition de loi proposéiert hat. Och d'Method vun der Cour des Comptes, fir sech un der franséischer LOLF ze inspiréieren an dovunner Haaptelementer erauszehuelen, dës u Lëtzeburger Gegebenheeten unzepassen an d'Kontabilitéitsgesetz vun 1999 punktuell ofzënnere, ass déi Method, déi ech an der Proposition de loi applizéiert hunn.

Här President, den Hannergrond vum neie Chambersreglement iwwert d'Propositions de loi ass jo bekanntlech eng Ëmännerung duerch déi d'Chamber versicht, Gesetzespropositiounen méi effikass a virun allem och méi séier duerch d'Prozeduren ze bréngen. Et soll net méi sou sinn, dass Propositionen jorelaang an der Schläif hänken an op en Avis vun der Regierung oder vum Statsrot gewaart gëtt. Ech hoffen, och wann ech weess, dass eist Reglement keng Obligatioun virgesäit, ech hoffen also, dass d'Regierung e motivéierten Avis zu der Proposition de loi ofgëtt. An ech wär eise zoustänneg Budgetminister Luc Frieden dankbar, wann en eng Zouso an deem Sënn maache géif.

Domat soen ech lech Merci fir d'Nolauschten an iwwerreechen lech, Här President, meng Proposition de loi. Wann ech gelift!

5. Dépôt d'une proposition de loi

6092 - *Proposition de loi visant - à renforcer le pouvoir budgétaire de la Chambre des Députés, - à promouvoir la modernisation de la gestion publique, et portant modification de la loi modifiée du 8 juin 1999 a) sur le budget, la comptabilité et la trésorerie de l'État; b) portant modification de la loi du 10 mars 1969 portant institution d'une inspection générale des finances; c) portant modification de la loi modifiée du 16 août 1966 portant organisation des cadres de la trésorerie de l'État, de la caisse générale de l'État et du service de contrôle de la comptabilité des communes et de certains établissements publics (telle qu'elle a été modifiée)*

► **Une voix.** - Très bien!

► **M. le Président.** - Merci dem Här Roger Negri. An da géif elo nach d'Wuert kréien den Här Finanzminister Luc Frieden.

6. 6100 - Projet de loi concernant le budget des recettes et des dépenses de l'État pour l'exercice 2010 (suite)

► **M. Luc Frieden, Ministre des Finances.** - Här President, Dir Dammen an Dir Hären Deputéierten, ech géif gäre jiddwerengem, deen an deem Débat intervenéiert huet, Merci soen.

Deen Débat huet am Fong a mengen Aen zwou Saache gewisen. Fundamental, mengen ech, ass d'Ausrichtung vum Budget 2010, wat säin Objektiv ass, eng Politik ze maachen, déi an der Kris net soll d'Ekonomie schwächen, mä éischer d'Ekonomie ënnerstëtzen, déi ass net fundamental a Fro gestallt ginn. Den Débat huet sech op largë Plagen dorobber konzentréiert, fir ze kucken, wéi een dann an der Period '11 bis '14 mat där schwieriger Wirtschafts- a finanzieller Situatioun vum Land soll eens ginn. Do sinn ënnerschiddlech Point-de-vuen ausgedréckt ginn. Dat fannen ech gutt, well dat beräichert den demokrateschen Débat.

D'Regierung ass der Meinung - an dat hunn ech d'lescht Woch hei an der Interventioun vun der Regierung gesot -, dass mer dat, esou wéi dat an der Tradition vu Lëtzebuerg de Fall ass, an der Diskussioun mat de politesche Kräften an de Sozialpartner hei am Land wëllen diskutéieren.

Datt dobäi d'Regierung an d'Majoritéitsparteien eng besonnesch Verantwortung hunn an och eng gewëssen Initiativroll ze spillen hunn, schéngt mer evident. Et ass och hei keen dobanne gewiescht, dee sech dem Débat verschloss huet. Datt deen ee vläicht méi op d'Reduktioun vun den Dépenses Akzent leet, dass deen anere vläicht d'Dépenses e bësse wëllt réorientéieren, an deen Drëtte wëllt bei de Steiere gewëssen Ännerunge virhuelen, ech mengen, dat ass legitim.

Dat ass deen Débat, dee mer d'nächst Joer solle féieren. Dee brauche mer net haut ze féieren, well fir d'Joer 2010 hu mer eng Marschrout festgeluecht. An ech soen et nach eng Kéier: Ech mengen net, dass déi antizyklesch Politik hei fundamental a Fro gestallt ginn ass.

Ech mengen och net, wann ech den Débat richtig nogelauschtert hunn, dass een a Fro gestallt huet, dass mer fir d'Period '11 bis '14 mussen eng Rei Ännerunge virhuelen. Wéi d'Gewichtung vun deenen Ännerungen ass, dat muss mer an deenen Diskussiounen, déi am Januar ufänken, an déi och net an engem Dag oder an enger Woch kënne ofgeschloss sinn, feststellen.

Ech géif mengen, dass, wa mer bis zur Erklärung vun der Lag vun der Natioun respektiv fir verschidde Moossname bis zum Budget, deen am Oktober d'nächst Joer déposéiert gëtt, déi Orientéierung festgestallt hunn, dann hätte mer dat richtig ugepaakt, fir um Enn vun dëser Legislaturperiod erëm eng Finanzsituatioun ze hunn, déi am Équilibre ass, an zugläich och eng Wirtschaft ze hunn, déi staark ass. Eng Wirtschaft, déi also och eng oppe Wirtschaft bleift, wou d'Betribler hei am Land Aarbechtsplaze schafen, sief dat national oder international Betribler.

Dat muss eist gemeinsaamt Zil sinn, well, wéi de Moien nach gesot ginn ass, mir maache Politik fir d'Leit. D'Leit, déi hei am Land liewen a schaffen. An do ass d'Finanzpolitik e wesentlechen Deel dervun.

Ech géif och, Här President, well Der mer d'Wuert ginn hutt, zu där Motioun vläicht Stellung huelen, an där gefuerdert ginn ass gëschter, dass d'Regierung géif d'Chiffieren, d'Recetten an d'Dépenses vum Stat, méi matdeelen. Ech muss soen, dass ech relativ erstaunt sinn iwwert déi Motioun, déi vum Här Gibéryen gëschter agereecht ginn ass, well ech kommen zënter engem Joer, also och schonn um Enn vun där leschter Legislaturperiod an an dëser Legislaturperiod, all Mount mat alle Chifferen an d'Finanzkommissioun, an deelen déi aus. Dat ass also vill méi wéi dat, wat mer fréier gemaach hunn. Bei där leschter Kéier oder der virleschter Sitzung hu mer se duerno souguer op den Internet gesat.

Dat heescht, ech si schonn d'accord mam Inhalt vun där Motioun, mä en fait maache mer dat. Ech ginn der Chamber all d'Informatiounen iwwert d'Steiereinnahme Mount fir Mount. An dat war och den ausdréckleche Wunsch vum neie President vun der Finanzkommissioun, dem Här Wolter. Ech bréngen all Kéiers déi zwee Direktere vun deene grouse Steierverwaltungen mat, fir do och déi Froen ze beäntweren: Wivill Soldë stinn nach aus? Wéi ass d'Evolution vun den Avancen?

Ech gesinn also net an, dass mer hei mussen eng Motioun unhuele fir eppes, wat ech all Mount maachen a wat ech och wichteg fannen, dass ech et maachen. Well als Finanzminister ass et meng Pflicht, d'Parlament ze informéieren iwwert d'Evolution vun de Recetten an Dépenses, besonnesch an enger schwieriger Zäit wéi där, an där mer sinn.

Wat d'Motioun N°2 ubelaangt, dat war déi iwwert de Scholdestand vun de Gemengen, sou ass et richtig, dass een do muss méi Informatiounen kréie generell vun der Finanzsituatioun vun de Gemengen. Dat huet d'Finanzkommissioun à itératives reprises gewënscht. Dat läit net nëmme an den Hänn vum Stat, scho guer net vum Finanzminister, mä och net nëmme an den Hänn vum Innenminister.

D'Gemenge mussen, an do hu mer jo och eng Rei Exercicer versicht ze maachen, och hir Donnéeën no deenen europäesche Kritären eraginn. An ech mengen, et wär gutt, dass mer an der Finanzkommissioun vläicht zesummen nach eng Kéier mat der Kommissioun fir Innenpolitik kucken, wéi

mer op d'mannst d'Donnéeën vun deene gréissere Gemenge méi schnell op déi europäesch Moossstief adaptéiert kréien.

Dat ass jo nach eng technesch Operatioun. Mä ech sinn d'accord, fir, soubal mer déi Donnéeën hunn iwwert den Endement vum de Gemengen, prezis Gemeng fir Gemeng, och déi der Chamber matzedeele. Och duerfir mengen ech net, dass een d'Regierung extra muss opfuere.

Schliesslech, wat d'Motioun ubelaangt, déi vum Här Bettel abruecht ginn ass, wou et drëm geet, fir e Groupe de travail interinstitutionnel anzesetzen, do muss ech dem Här Bettel soen, dass ech mengen, och déi Motioun ass inhaltlech an der Rei, mä déi ass am Regierungsprogramm virgesinn. An ech mengen net, dass et noutwendeg ass, dass d'Chamber fir all Moossnam, déi d'Regierung am Koalitiounsprogramm virgesinn huet, dass een duerfir eng extra Motioun brauch.

Et ass déi ferm Intentioun vum Statsminister, fir e Groupe anzesetzen, virun allem fir ze kucken, dass déi Koordinatioun tëscht deene staatlechen Institutionen méi schnell a besser ka gemaach ginn. An duerfir mengen ech, dass och déi Motioun net bräicht vun der Chamber gestëmmt oder ugeholl ze ginn. Net, well mer mam Inhalt net d'accord wären, mä well dat souwisou d'Intentioun ass vun der Regierung. Oder et mécht een honnert Motiounen, well et stinn nach honnert aner gutt Iddien am Koalitiounsprogramm, déi d'Regierung gewëllt ass ëmzesetzen.

Merci.

► **M. le Président.** - Ech soen dem Finanzminister Merci. Domadder wäere mer um Enn vun eise Budgetdiskussiounen.

Mir kommen herno zum Vote iwwert de Budget. Mä elo komme mer emol fir d'éischt nach zu der Diskussioun vun de Projet-de-loien Nummer 5591, 5740, 5891 a 6058 iwwert d'Kont vum den Exercicen 2005 bis 2008. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. Et hu sech bis elo schonn ageschriwwen: den Här Eischen, d'Madame Brasseur an den Här Haagen. An d'Wuert huet elo de Rapporteur vun de Projet-de-loien, den honorabelen Här Félix Braz. Här Braz, Dir hutt d'Wuert.

7. 5591 - Projet de loi portant règlement du compte général de l'exercice 2005 5740 - Projet de loi portant règlement du compte général de l'exercice 2006 5891 - Projet de loi portant règlement du compte général de l'exercice 2007 6058 - Projet de loi portant règlement du compte général de l'exercice 2008

Rapports de la Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire

► **M. Félix Braz (déi gréng), rapporteur.** - Merci, Här President. Et geet effektiv ëm véier Projets de loi. Dräi dovun si vun der Commission de l'exécution budgétaire an engem Rapport zesummegefaasst ginn. Dat sinn d'Projeten 5591, 5740 an 5891. Deen aneren, dee véierte Projet de loi, dee gëtt separat behandelt am Rapport zum Projet de loi 6058.

(Mme Lydie Polfer prend la présidence.)

Et gëtt dee Saz, dee seet: Les bons comptes font les bons amis. Wann dee Saz wouer wär, da missten d'Relatiounen tëschent Chamber, Regierung, Cour des Comptes a Statsrot ganz schrecklech ugespaant sinn, well mir hu scho ganz laang keng Konte méi gemaach. Dee leschte Kont, dee mer hei an der Chamber ugeholl hunn, betrëfft d'Budgetsjoer 2004. Zënterhier huet d'Parlament sech net méi ofschléissend mat de Konte vun der Regierung hirem Budget, hirer Exekutioun vum Budget beschäftegt.

Dat eleng geet duer, fir lech ze erklären, firwat dass meng Explikatiounen zu deenen dräi Projets de loi do sech wäerte relativ kuerz dann och halen, vu dass deen Interêt an deene leschte Joren net méi grouss war. Dat sinn allerdéngs déi dräi Projets de loi, déi dräi Budgetsjoren, wou